Europos Komisija

YOUrope FOR Youth

#EUnarrative

PATARIMAI DISKUSIJŲ DALYVIAMS

Paprasti sprendimai, kaip parengti ir diskusijoje pristatyti nenuginčijamą argumentą.

Švietimas, jaunimas, sportas ir kultūra

PRIEŠ PRADĖDAMI: SUŽINOKITE FAKTUS!

- **Išsinagrinėkite savo argumentą**, susiraskite jūsų nuomonę pagrindžiančių faktų, citatų ir paveikslėlių.
- Radę savo argumentą pagrindžiantį įrodymą, pabandykite surasti bent vieną jį **paneigiantį** įrodymą. Ši informacija bus naudinga vėlesnio pasiruošimo metu.
- **Susigrupuokite faktus pagal temas**, kad jūsų tyrimas įgautų šiokią tokią struktūrą.

PRIEŠ PRADĖDAMI: NUSPRĘSKITE, KAS YRA SVARBU

> Nusistatykite prioritetus ir išsirinkite **tris nuginkluojančius argumentus**.

> Susisteminkite turinį: pradžią, vidurinę dalį ir pabaigą – stenkitės, kad **argumentai** tarsi plauktų vienas iš kito.

> Pasiruoškite **įspūdingą baigiamąją kalbą**.

> **Iš pradžių** galite visą kalbą užsirašyti, kad galėtumėte praktikuotis, tačiau pačios diskusijos metu **turėtumėte naudoti užrašų korteles**.

- Tai mažos popierinės kortelės (maži lapeliai), (**pvz., patogu laikyti A5 arba A6 dydžio lapelius**), kuriuose būtų pažymėti svarbiausi jūsų kalbos punktai. Tokias korteles galima greitai peržvelgti, jei kalbėdami susipainiotumėte arba pasimestumėte. Nepamirškite kortelių sunumeruoti, kad visada žinotumėte, ką po ko kalbėti!

> Pagalvokite, ar nenorėtumėte **pasinaudoti atitinkamomis, kruopščiai atrinktomis pagalbinėmis priemonėmis**, kurios efektyviai papildytų jūsų kalbą, o klausytojams paliktų neišdildomą įspūdį.

PRIEŠ PRADĖDAMI: PEREIKITE Į KITĄ STOVYKLĄ

> **Apsvarstykite**, kokių argumentų gali būti kitoje pusėje – remkitės pirmiau surinktais įrodymais.

> **Įsivaizduokite**, kokius argumentus galėtų iškelti jūsų oponentas, ir pagalvokite, kuriais faktais remdamiesi galėtumėte juos atremti.

> Kokius **tris nuginkluojančius argumentus** galėtų naudoti jūsų oponentas – ir kaip juos galėtumėte atremti?

> **Pagalvokite**, ar ši informacija negalėtų sustiprinti jūsų argumentų arba pasiūlyti naujų.

> **Atnaujinkite** savo kalbą į tai atsižvelgdami.

PRIEŠ PRADĖDAMI: KALBĖKITE GLAUSTAI

- Jei kalbėsite ilgiau nei jums skirtas laikas, **moderatorius jus sustabdys**, todėl mokydamiesi kalbą turite atkreipti dėmesį į laiką.
- **Garsiai perskaitykite savo kalbą**, bet **labai neskubėkite** stengdamiesi sutalpinti visus savo punktus į numatytą laikotarpį. Diskusijos dieną tai nesuveiks – klausytojai nesupras, ką sakote, o jūs vis vien rizikuojate viršyti kalbai skirtą laiką.
- **Trumpinkite ir tobulinkite savo kalbą tol**, kol paminėsite visus svarbiausius punktus per tam skirtą laiką.
- **Nepamirškite kalbėdami daryti pauzes** – jomis galima pasiekti dramatinį poveikį arba suteikti klausytojams laiko suvokti ką tik išgirstą informaciją.
- Kad ir kaip lėtai kalbėtumėte, **visada galite kalbėti dar lėčiau!**

PRIEŠ PRADĖDAMI: IŠLAIKYKITE SAVITUMĄ

> **Apsvarstykite, kokiu stiliumi ir tonu sakysite savo kalbą:**

- Peržiūrėkite keletą kalbų internete ir nuspręskite, kuris stilius jums labiausiai tinka.
- Kalbėkite aistringai ir energingai – jei balsas bus nuobodus, klausytojai nuobodžiaus.

> **Jūsų laikysena ir kūno kalba taip pat labai svarbi:**

- Stovėkite tiesiai, tačiau nebūkite sustingę ir įsitempę.
- Galite gestikuliuoti ir taip suteikti savo argumentams svarumo, tačiau nepersistenkite.
- Jei kalbėdami pasitelksite pagalbines priemones, jas panaudoję, padėkite į šalį, kad su jomis nežaistumėte ir neblaškytumėte klausytojų dėmesio.
- Pasipraktikuokite kalbėdami sukioti galvą iš vienos pusės į kitą – **beveik kaip švyturys** – kad kreiptumėtės į visus klausytojus ir užmegztumėte ryšį su visa auditorija.

> **Jeigu jau esate patenkinti savo pristatymo turiniu**, pabandykite kalbą parepetuoti ją sakydami tėvams ar draugams, kad priprastumėte kalbėti prieš auditoriją. **Prieš tai įspėkite**, kad norėtumėte išgirsti jų nuomonę apie kalbos turinį ir jo pateikimą.

PRISTATYMO DIENĄ: IŠLIKITE RAMŪS

- **Dėvėkite drabužius, su kuriais jaučiatės patogiai**, tačiau apranga neturėtų būti per daug kasdieniška. Klausytojai turėtų visą dėmesį skirti tam, ką sakote, o ne ką dėvite.
- **Venkite per siaurų drabužių** arba kuriuos apsivilkę prakaituojate – turėtumėte būti ramūs, kalbėti ramiai ir taip pat atrodyti ramiai.
- **Nekramtykite gumos.**
- **Nepamirškite su savimi pasiimti užrašų kortelių.**

PRISTATYMO DIENĄ: ĮSIJAUSKITE

- Svarbu **prieš pradedant patikrinti auditoriją.**
- Kokia auditorijoje **akustika?**
- **Kaip garsiai** reikia kalbėti?
- Ar yra **speciali vieta** kalbėtojams? **Pabandykite ten atsistoti**, kad pajustumėte auditorijos atmosferą.
- **Ar lengva** užmegzti akių kontaktą su visais auditorijoje esančiais klausytojais?
- Kur **sėdėsite jūs?** Kur sėdės jūsų oponentai? Kur sėdės diskusijos moderatorius?
- Paklauskite moderatoriaus, kokiu būdu jis **kontroliuos kalbėtojams skirtą laiką**.

KALBĖDAMI: IŠLIKITE RAMŪS

- Atėjus **jūsų eilei kalbėti**, atsistokite, **kelis kartus lėtai ir giliai įkvėpkite**, nusišypsokite auditorijai, mintyse greitai pasikartokite savo tris pagrindinius punktus ir pradėkite kalbėti.
- Jei kalbėdami **pamesite mintį**, svarbiausia išlikite ramūs. **Padarykite pauzę, įkvėpkite**, nusišypsokite auditorijai ir ramiai vėl susiraskite reikiamą kortelę.
- **Nepamirškite** – jūs šią kalbą repetavote ir gerai žinote savo argumentus, jums tereikia atsipalaiduoti ir viską vėl prisiminsite – juk esate gerai pasiruošę.
- Nėra reikalo **nerimauti ir pasimesti** – tai tik diskusija!

KALBĖDAMI: PRIKAUSTYKITE DĖMESĮ

> **Užmegzkite ir palaikykite ryšį** su auditorija naudodami akių kontaktą. Nepamirškite, anksčiau praktikuotų **„švyturio“ judesių**, kai sukiojate galvą į visas puses, kad kalbėdami žiūrėtumėte į visus klausytojus.

> Sakant kalbą patiems **sunku** save **stebėti**, tačiau pabandykite atkreipti dėmesį, kaip ją sakote:

- Ar neskubate?
- Kokia jūsų laikysena?
- Ar kalbate emocingai?
- Ar klausytojai seka jūsų mintis, ar yra išsiblaškę?

KALBĖDAMI: IŠLIKITE RAMŪS

> **Neskubėkite!**

- Net ir patyrę diskusijų dalyviai kartais kalba per greitai.
- Retkarčiais sustokite ir **įkvėpkite oro, nusišypsokite, mintyse susikaupkite, žvilgtelėkite į užrašus** ir pradėkite kalbėti lėčiau.
- **Jeigu jums atrodo, kad kalbate itin lėtai**, tikriausiai kalbate pačiu tinkamiausiu tempu auditorijai.

> Norėdami paneigti oponentų argumentus, **nepereikite į asmeniškumus** – bandykite atremti argumentus, o ne žmones. Diskusijoje nėra nieko asmeniško.

> **Tiesiog mėgaukitės ja!**

PO DISKUSIJOS: DISKUSIJA PRISTATYMU NEPASIBAIGIA

> **Tęskite diskusiją** aptardami išgirstą informaciją su šeima ir draugais.

> **Ir toliau** šią temą nagrinėkite.

> **Sudalyvaukite** kitose diskusijose arba net surenkite diskusiją patys!

> **Būkite aktyvūs** – susiraskite renginių ir juose dalyvaukite fiziškai arba internetu.